

Sygn. akt III AUa 478/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 listopada 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	sędzia Elżbieta Gawda (spr.)
Sędziowie:	sędzia Małgorzata Pasek sędzia Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska
Protokolant: sekretarz sądowy Krzysztof Wiater	

po rozpoznaniu w dniu 13 listopada 2019 r. w Lublinie

sprawy M. A. i K. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o wysokość podstawy wymiaru składek

na skutek apelacji M. A.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 15 kwietnia 2019 r. sygn. akt VIII U 1147/18

I. zmienia zaskarżony wyrok oraz poprzedzając go decyzję i ustala M. A. podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne w wysokości odpowiadającej wynagrodzeniu w kwocie 7000 (siedem tysięcy) złotych oraz zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. na rzecz M. A. kwotę 1800 (tysiąc osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu za pierwszą instancję;

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. na rzecz M. A. kwotę 1380 (tysiąc trzysta osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska Elżbieta Gawda Małgorzata Pasek

III AUa 478/19

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 15 kwietnia 2019 r. Sąd Okręgowy w Lublinie oddalił odwołania M. A. i K. D. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. stwierdzającej, że w okresie od września do listopada 2017 roku podstawa

wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne dla M. A. z tytułu zawartej umowy o pracę z płatnikiem K. D. odpowiada kwocie 4.263 zł. Sąd Okręgowy zasądził nadto od M. A. i K. D., na rzecz pozwanego kwotę po 180 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Okręgowy oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach i rozważaniach prawnych:

M. A. ukończyła Liceum (...) im. A. i J. V.

w L., Policealne Studium (...) w L. i w 2002 roku Wyższą Szkołę (...) w W.. Od 1992 roku była zatrudniona w sektorze ubezpieczeniowym, w agencji ubezpieczeniowej, (...) S.A. i od maja 1999 roku w (...) S.A. początkowo jako starczy inspektor, specjalista, od 2005 roku jako senior menadżer, dyrektor operacyjny, naczelnik wydziału, kierownik, menadżer, starszy menadżer, od 1 stycznia 2012 roku do stycznia 2017 roku jako starszy ekspert. Nadzorowała pracę 500 sprzedawców, zajmowała się produktami korporacyjnymi, odpowiadała za ich sprzedaż, odpowiadała za szkolenia, ocenę ryzyka. W okresie od 2011 roku do 2012 roku wynagrodzenie ubezpieczonej kształtowało się na poziomie 5.000 zł brutto, ostatnio na poziomie 7.200 zł brutto.

Po rozwiązaniu stosunku pracy, do lipca 2017 roku, ubezpieczona przebywała na zwolnieniu lekarskim. Następnie poszukiwała pracy w firmach ubezpieczeniowych, ale nie otrzymała żadnej oferty. Koleżanka poleciła jej aby udała się do właściciela sklepu (...).

Ubezpieczona interesuje się dekoratorstwem, fotografią. Złożyła aplikację, odbyła kilka spotkań z właścicielem sklepu, zaproponowała kilka rozwiązań. W tym okresie płatnik zatrudnił dwóch pracowników, jeden z nich był pracownikiem magazynowym, drugi pomagał właścicielowi w obsłudze klientów. Ich wynagrodzenie było ukształtowane na poziomie minimalnego wynagrodzenia za pracę. Ubezpieczona zaproponowała wynagrodzenie w wysokości takiej jak u poprzedniego pracodawcy, na co płatnik wyraził zgodę.

M. A. została zatrudniona na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony na stanowisku manager/kierownik salonu z ustalonym wynagrodzeniem 7.000 zł brutto. Do jej obowiązków należało: dbanie o wizerunek salonu (...) w Galerii (...), kontrola i nadzór pracy pracowników, kontrola i zarządzanie dostawami towarów, współpraca z dostawcami towarów, poszukiwanie nowych fabryk i negocjowanie cen, stałe monitorowanie rynku meblowego, uczestnictwo w targach wnętrz, nowe trendy w designie, wyszukiwanie nowych pomysłów – projektów meblowych, zamawianie mebli na stan magazynowy, kontrola pracy z podmiotami świadczącymi usługi dla firmy związanymi ze sprzedaż mebli, kontrola przepływu pieniędzy: wpłat gotówkowych, przelewów, pobrań, płatności kartami płatniczymi, kontrola wydatków związanych z prowadzeniem salonu, nawiązywanie współpracy i utrzymywanie kontaktów biznesowych z projektantami i biurami aranżacji wnętrz, współpraca z urzędami celnym, podatkowym, Urzędem Ochrony (...)

w zakresie importu towarów i załatwiania potrzebnych certyfikatów i pozwoleń na import mebli, szukanie nowych rynków zbytu i kanałów dystrybucji mebli, rozbudowa i rozwój sklepów internetowych: (...) i (...), współpraca z portalami sprzedażowymi oraz poszukiwanie nowych portali sprzedażowych, utrzymywanie zgodności stanów magazynowych na wszystkich portalach sprzedażowych, dbanie

o wizerunek firmy w portalach społecznościowych, współpraca z Mediami w zakresie reklam i Public Relations. Po nawiązaniu stosunku pracy ubezpieczona świadczyła pracę w salonie sprzedaży w godzinach od 10.00 do 18.00 lub od 11.00 do 19.00. Zajęła się reorganizacją sprzedaży w sklepach internetowych, selekcjonowała produkty, wykonywała nowe zdjęcia, wykonywała aranżacje sklepu.

Wnioskodawczyni nawiązała kontakt z projektantami, przekazała im ofertę sklepu, tworzyła bryły mebli w programie graficznym, obsługiwała stronę (...), kontaktowała się z klientami drogą mailową, negocjowała ceny usług kurierskich. Wcześniej część obowiązków ubezpieczonej wykonywał właściciel sklepu. Sprzedażą internetową, obsługą stron internetowych, fakturoowaniem, przed zatrudnieniem wnioskodawczyni, zajmowali się pozostali pracownicy sklepu.

W miesiącu październiku 2017 roku ubezpieczona dowiedziała się o ciąży i od 15 listopada 2017 roku nie świadczyła pracy. Obowiązki ubezpieczonej przejął płatnik. Od 1 marca 2018 roku zatrudnił pracownika M. P., której

wynagrodzenie kształtowało się na poziomie minimalnego wynagrodzenia za pracę. Pracownik ten został zatrudniony na stanowisku pracownika obsługi klienta w salonie meblowym. Do jego obowiązków należy obsługa klientów, kontakt z klientem, obsługa stron internetowych. Umowa została zawarta na zastępstwo za M. A.. Płatnik składek kontaktuje się z dostawcami, wybiera meble, kontaktuje się z firmami kurierskimi, zajmuje się marketingiem, projektowaniem brył mebli. Dochód w salonie za rok 2017 wyniósł 2 000,00 zł. Sprzedaż w salonie i w sklepach internetowych zazwyczaj wzrasta pod koniec roku i na początku roku, sprzedaż wzrosła pod koniec 2017 roku i na początku 2018 roku. Płatnik odprowadza za siebie składki od minimalnej podstawy.

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny w oparciu o całokształt materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, w tym w oparciu o dokumenty, które obdarzył w pełni wiarą, jako że zostały sporządzone przez uprawnione do tego podmioty w przepisanej formie, zaś ich autentyczność nie była kwestionowana.

Sąd Okręgowy obdarzył zeznaniach świadków: J. W., T. J., M. P. i A. Z.. Część świadków pracowała z wnioskodawczynią widziała jakie prace wykonywała, wskazała okoliczności dotyczące funkcjonowania sklepu podczas nieobecności skarżącej.

W ocenie Sądu Okręgowego zeznania świadków były składane w sposób spontaniczny, były logiczne, rzeczowe, szczegółowe i wzajemnie się uzupełniały.

Powyższa ocena, w zakresie tak ustalonego stanu faktycznego, odnosi się także do zeznań ubezpieczonej M. A. i płatnika składek K. D..

W oparciu o poczynione ustalenia Sąd Okręgowy nie uwzględnił odwołań i zważył, że zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 300) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami. Natomiast na podstawie art. 11 ust. 1 ustawy systemowej podlegają one również obowiązkowo ubezpieczeniu chorobowemu, a na podstawie art. 12 ust. 1 ubezpieczeniu wypadkowemu.

Wysokość podstawy wymiaru składek określona jest w art. 18 oraz art. 20 cyt. ustawy. Zgodnie ze wskazanymi przepisami podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe oraz wypadkowe dla pracowników stanowi przychód. Kwestie podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu regulują przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1793, tekst jedn. ze zm.). Zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. a) tej ustawy obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które są pracownikami w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Natomiast jak stanowi art. 81 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne pracowników stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe tych osób.

Sąd Okręgowy zważył, że ustalenie wysokości wynagrodzenia za pracę świadczonej w ramach stosunku pracy wpisuje się w zasadę swobody umów, na podstawie której strony dowolnie kształtują treść zawartej umowy, byleby nie była ona sprzeczna z ustawą lub zasadami współżycia społecznego. Jak stanowi bowiem art. 58 § 2 k.c., nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współżycia społecznego. Istotne jest również, aby wysokość wynagrodzenia była ustalona zgodnie z treścią art. 78 § 1 k.p., który stanowi, że wynagrodzenie za pracę powinno być tak ustalone, aby odpowiadało w szczególności rodzajowi wykonywanej pracy i kwalifikacjom wymaganych przy jej wykonywaniu, a także uwzględniało ilość i jakość świadczonej pracy. Umowa o pracę wywołuje nie tylko skutki bezpośrednie pomiędzy stronami, lecz także dalsze, w tym na płaszczyźnie ubezpieczeń społecznych. Roszczenie ubezpieczonego konkretyzuje się bowiem do wysokości należnego świadczenia, które z kolei zależne jest od wysokości wynagrodzenia.

W związku z tym Zakład Ubezpieczeń Społecznych, a w przypadku odwołania Sąd mają prawo zbadania zasadności podniesienia kwoty wynagrodzenia, dokonując oceny z punktu widzenia interesu publicznego (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 2005 r., II UZP 2/05, OSNP z 2005, nr 21, poz. 338). Sąd Najwyższy

w uchwale z dnia 27 kwietnia 2005 roku, II UZP 2/05, OSNP 2005/21/338) wskazał, że podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne może stanowić jedynie wynagrodzenie godziwe, a więc należne, właściwe, odpowiednie, rzetelne, uczciwe

i sprawiedliwe, a przede wszystkim – zachowujące cechy ekwiwalentności do rodzaju, ilości i jakości świadczonej pracy.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy Sąd Okręgowy wskazał, że wnioskodawczyni niewątpliwie posiadała wysokie kwalifikacje potwierdzone wykształceniem, jak i doświadczeniem zawodowym, tym niemniej nigdy wcześniej nie była zatrudniona w branży, którą prowadził płatnik składek i nie miała doświadczenia w pracy tego rodzaju. Bezsporne jest, że w ostaniam miejscu pracy uzyskiwała wysokie wynagrodzenie, na poziomie ponad 7.000 zł. Wynagrodzenie to uzyskiwała jednak po wielu latach pracy w branży ubezpieczeniowej, przechodząc przez kolejne etapy i szczeble kariery zawodowej u poprzedniego pracodawcy. Zakres jej obowiązków był również zupełnie inny, była zatrudniona ostatni na stanowisku senior menagera – dyrektora, nadzorowała pracę 500 sprzedawców, zajmowała się produktami korporacyjnymi, odpowiadała za ich sprzedaż, odpowiadała za szkolenia, ocenę ryzyka. Nie ma więc podstaw do bezpośredniego przeniesienia wysokości uzyskiwanego ostatnio wynagrodzenia do wynagrodzenia ustalonego w umowie

o pracę z płatnikiem. Sam fakt dotychczasowego doświadczenia zawodowego, rodzaju wykonywanej pracy nie może tego uzasadniać. Wynagrodzenie ustalone w ramach spornego stosunku pracy musi się odnosić do tego stosunku pracy i do obowiązków nałożonych i wykonywanych w ramach tego stosunku pracy. W ocenie Sądu Okręgowego zakres czynności wnioskodawczyni znacznie odbiega od zadań

i odpowiedzialności, która na niej spoczywała u poprzedniego pracodawcy. Dodatkowo zaznaczyć należy, że wnioskodawczyni nie wykonywała wszystkich obowiązków ustalonych umową. Mając na uwadze realizację zadań w ramach stosunku pracy tj. reorganizację sprzedaży w sklepach internetowych, selekcionowanie produktów, wykonywanie nowych zdjęć, wykonywanie aranżacji sklepu, kontakt z projektantami, tworzenie bryły mebli w programie graficznym, obsługa strony(...), negocjowanie cen usług kurierskich nie sposób uznać, że czynności te były adekwatne do wysokości ustalonego wynagrodzenia za pracę. Zauważyć przy tym należy, że część z tych czynności w zakresie swoich obowiązków mieli także inni pracownicy sklepu, którzy byli wynagradzani na poziomie płacy minimalnej. Uznając nawet, że zaangażowanie powódki w pracę, rodzaj nałożonych na nią obowiązków i sposób ich wykonywania wymagały o niej większych umiejętności i zaangażowania w pracę, nie uzasadnia to jednak ustalenia jej wynagrodzenie na poziomie 7 000,00 zł brutto. Na uwadze mieć należy, że wnioskodawczyni dopiero podjęła pracę u płatnika, nie mógł on wiedzieć czy sprawdzi się na tym stanowisku, tym bardziej, że jak wskazywał w swoich zeznaniach K. D., dotychczas wśród zatrudnianych pracowników była bardzo duża rotacja, i w zasadzie tylko jeden pracownik pracuje u niego przez dłuższy okres czasu. Poza tym nigdy wcześniej nie zatrudnił żadnego z pracowników za wynagrodzeniem wyższym niż minimalne. Zeznawał, że dawał im możliwość rozwoju i sprawdzenia się.

W ocenie Sądu Okręgowego postanowienia umowy w zakresie wysokości wynagrodzenia za pracę za nieważne z mocy art. 58 § 2 i 3 k.c.

Z tych względów i na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy oddalił odwołania i rozstrzygnął o kosztach procesu.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł pełnomocnik wnioskodawczyni zaskarżając wyrok w całości i zarzucając:

1. naruszenia przepisów prawa materialnego, tj. przepisu art. 83 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 18 ust. 1 w zw. z art. 20 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w zw. z art. 81 ust. 1 i 6 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w zw. z art. 78 § 1 kodeksu pracy w zw. z art. 58 § 1 i 2 k.c. - poprzez błędną wykładnię instytucji określenia wysokości składki na ubezpieczenia społeczne, w szczególności poprzez pominięcie wykładni celowościowej ww. przepisów, zgodnie z którą istotą kwestionowania przez organ rentowy wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne jest wzgląd na interes publiczny przejawiający się w uniknięciu nadużywania świadczeń społecznych przez osoby które pobierają świadczenia nieadekwatne do stopnia partycypacji w tworzeniu systemu

ubezpieczeń społecznych - podczas gdy na gruncie niniejszej sprawy ubezpieczona (będąca w pierwszej ciąży) przez 25 lat systematycznie uiszczala na ten cel składki w wysokości nieodbiegającej od wysokości aktualnie dochodzonego świadczenia - a zatem należne jej świadczenie jest zgodne zarówno z zasadami współzycia społecznego jak i z zasadami solidarności i sprawiedliwości społecznej, wyrażanej przez system ubezpieczeń społecznych.

2. naruszenie przepisów postępowania, tj. przepisu art. 233 § 1 k.p.c. - poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów dokonanej wybiórczo, w sposób sprzeczny z zasadami logiki i doświadczenia życiowego z naruszeniem zasady wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego jako całości, przejawiające się w pominięciu przez Sąd przy ocenie stanu faktycznego następujących okoliczności:

a) wieloletniej pracy zawodowej ubezpieczonej - a co za tym idzie nie wzięcie pod uwagę przy ocenie stanu faktycznego 25-letniego okresu ciągłego

i systematycznego uiszczania przez ubezpieczoną składek na ubezpieczenia społeczne, w tym wieloletniego okresu uiszczania składek od podstawy wynagrodzenia równej podstawie wynagrodzenia otrzymywanego od K. D. (7 000 zł);

b) faktu, że zarówno M. A. jak i K. D. w momencie zawierania umowy o pracę nie mieli świadomości, że ubezpieczona jest w ciąży,

a więc obiektywnie nie mogli zawrzeć umowy o pracę z zamiarem otrzymania wysokich świadczeń społecznych przez ubezpieczoną;

c) znaczącej poprawy wyniku finansowego pracodawcy w okresie faktycznego świadczenia pracy przez ubezpieczoną jak i w okresie następującym bezpośrednio po nim, przejawiającej się w zwiększeniu przychodów z działalności salonu meblowego, a także redukcji ogółu kosztów pracodawcy w podanym okresie, pomimo zwiększenia kosztów pracowniczych;

d) celu i motywu zatrudnienia M. A. przez K. D., tj. okoliczności, że ubezpieczona została zatrudniona w charakterze managera salonu meblowego i miała przejąć całość obowiązków wykonywanych do tej pory przez pracodawcę - K. D. w salonie meblowym;

e) zakresu pracy wykonywanej przez pozostałych pracowników sklepu, otrzymujących niskie wynagrodzenie ze względu na zatrudnienie na stanowiskach magazynierów i sprzedawców.

3. naruszenie przepisów postępowania, tj. przepisu art. 233 § 1 k.p.c. - poprzez wyprowadzenie z materiału dowodowego wniosków z niego niewynikających, a nadto sprzecznych z zasadami logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego skutkujących przekroczeniem granic swobodnej oceny dowodów polegającym na arbitralnej i błędnej ocenie (popartej lakoniczną argumentacją), jakoby zakres obowiązków M. A. był nieadekwatny do wysokości ustalonego wynagrodzenia za pracę, podczas gdy powyższe stanowisko nie znajduje swojego uzasadnienia w zgromadzonym materiale dowodowym;

4. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. przepisu art. 58 § 2 k.c. w zw.

z art. 3531 k.c. - poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że czynność prawna wywołująca w ocenie Sądu nieekwiwalentność świadczeń stron narusza zasady współzycia społecznego, podczas gdy prawidłowa wykładnia tego przepisu prowadzi do wniosku, że jedynie rażące odchylenie od równowagi kontaktowej stron (a nie jakakolwiek nieekwiwalentność świadczeń) powoduje naruszenie zasad współzycia społecznego, ponadto aby określić, iż zostały naruszone zasady współzycia społecznego dokonana czynność prawna w postaci zawarcia przez strony umowy o pracę winna zostać zawarta w celu i z zamiarem otrzymywania wysokich świadczeń społecznych, podczas gdy na gruncie ustalonego przez Sąd stanu faktycznego strony nie wiedziały o ciąży M. A. w momencie zawierania umowy o pracę.

Wskazując na powyższe zarzuty apelujący wnosil o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie I - poprzez uwzględnienie odwołania ubezpieczonej M. A., a w konsekwencji zmianę zaskarżonej decyzji poprzez ustalenie podstawy wymiaru składek dla ubezpieczonej M. A. z tytułu zawartej umowy o pracę z płatnikiem (...) K. D. w wysokości 7 000,00 zł miesięcznie i wyliczenie na tej podstawie wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne w wysokości:

- za miesiąc wrzesień 2017 r. na ubezpieczenia: emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe w wysokości 2 666,67 zł, a na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 2 301,07 zł;

- za miesiąc październik 2017 r. na ubezpieczenia: emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe w wysokości 7 000,00 zł, a na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 6 040,29 zł;

- za miesiąc listopad 2017 r. na ubezpieczenia: emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe w wysokości 3 266,67 zł, a na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 2 818,81 zł;

2. zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie II - poprzez zasądzenie od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. na rzecz M. A. kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych;

3. zasądzenie od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. na rzecz M. A. kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm prawem przepisanych.

W uzasadnieniu apelacji pełnomocnik wnioskodawczynie przytoczył argumentację na poparcie stawianych zarzutów.

W odpowiedzi na apelację pełnomocnik organu rentowego wnosił o jej oddalenie i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja jest w pełni uzasadniona. W ocenie Sądu Apelacyjnego Sąd Okręgowy prawidłowo ustalił stan faktyczny i ustalenia te Sąd Apelacyjny podziela

i przyjmuje za własne, zatem nie zachodzi konieczność ich powtarzania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 października 1998 r. II CKN 923/97, OSNC 1999/3/60), jednakże oceniając wysokość wynagrodzenia ustalonego pomiędzy stronami stosunku pracy Sąd Okręgowy nie rozważył w sposób wszechstronny całości materiału dowodowego, przez co naruszył art. 233 § 1 k.p.c. Zarzut apelacyjny jest zatem

w pełni trafny. Zgodnie z treścią cyt. przepisu sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Sąd Okręgowy obdarzył wiarą zgromadzone w sprawie dowody ale nie dokonał ich wszechstronnej oceny przez co z prawidłowo ustalonego stanu faktycznego wywiódł nietrafne wnioski.

Przytoczone przez Sąd Okręgowy orzecznictwo Sądu Najwyższego dotyczy sytuacji, gdy wynagrodzenie przyznane pracownikowi przekracza granice wynagrodzenia godziwego poprzez jego rażące wygórowanie, nieadekwatne do powierzonych prac.

Stosownie do treści art. 78 § 1 k.p. wynagrodzenie za pracę powinno być tak ustalone, aby odpowiadało w szczególności rodzajowi wykonywanej pracy

i kwalifikacjom wymaganym przy jej wykonywaniu, a także uwzględniało ilość

i jakość świadczonej pracy. W ocenie Sądu Apelacyjnego wynagrodzenie w kwocie 7000 zł uwzględnia kwalifikacje M. A., zakres jej obowiązków a także jakość pracy. Jest to wynagrodzenie należne, odpowiednie, rzetelne, uczciwe

i sprawiedliwe, stanowi ekwiwalent wykonywanej pracy. Nie może być przyrównane do wynagrodzenia pracowników wykonujących proste prace biurowe czy też prace magazynowe, gdyż ich zakres czynności był inny niż obowiązki przypisane wnioskodawczynie. W ocenie Sądu Apelacyjnego brak jakichkolwiek podstaw do obniżenia wynagrodzenia ustalonego w umowie o pracę do poziomu wynagrodzenia przeciętnego, gdyż wnioskodawczynie realizowała swoje obowiązki

z ponadprzeciętnym zaangażowaniem.

Już sama lektura listu motywacyjnego, poprzedzającego zatrudnienie skarżącej wskazuje, że pracodawca miał do czynienia z niebanalnym kandydatem na pracownika. Wnioskodawczyni legitymowała się wieloletnim doświadczeniem zawodowym. Przed zatrudnieniem u K. D. przez wiele lat pozostawała w zatrudnieniu u innego pracodawcy, gdzie zajmowała się sprzedażą produktów, nadzorowała pracowników, odpowiadała za ocenę ryzyka. Podejmując pracę u płatnika składek miała zatem bogate doświadczenie jako osoba zarządzająca i odpowiedzialna za sprzedaż. Nie bez znaczenia pozostaje też ekonomiczne wykształcenie wnioskodawczyni, przydatne na powierzonym stanowisku pracy.

Pracodawca powierzył skarżącej szeroki zakres obowiązków, gdyż w jego zamyśle miała przejąć jego obowiązki związane z prowadzeniem salonu i faktycznie obowiązki te przejęła, gdyż jak zeznał świadek J. W. „zastępowała szefa”. Dodać należy, że wnioskodawczyni zaprezentowała szeroki wachlarz swoich umiejętności, gdyż nie tylko zajmowała się bezpośrednio sprzedażą i nadzorowaniem pracowników ale aranżowała wystrój, wykonywała zdjęcia, prowadziła strony internetowe, tworzyła bryły mebli, które to czynności uprzednio pracodawca zlecał firmom zewnętrznym. Nadto rozwinęła współpracę z biurem projektowym, wynegocjowała korzystne warunki kurierskie. Powyższe czynności nie tylko doprowadziły do zwiększenia sprzedaży ale też zmniejszenia kosztów funkcjonowania salonu. Pracodawca po zatrudnieniu wnioskodawczyni mógł zająć się innymi obowiązkami, związanymi z prowadzeniem innego rodzaju działalności. Kwalifikacje wnioskodawczyni, jej wykształcenie, nabyte doświadczenie zawodowe i umiejętności wykazane w toku zatrudnienia wskazują, że wynagrodzenie przyznane jej na poziomie uprzednio otrzymywanego nie jest rażąco wygórowane a tylko przy takiej kwalifikowanej formie zawyżonego wynagrodzenia można przyjąć jego niezgodność z zasadami współżycia społecznego i nie ekwiwalentność w stosunku do powierzonych i wykonywanych obowiązków.

Nie bez znaczenia pozostaje fakt, że przed zatrudnieniem wnioskodawczyni pracodawca przeprowadził wiele rozmów kwalifikacyjnych z kandydatami do pracy, jednakże żaden z nich, poza wnioskodawczynią, nie sprostał jego oczekiwaniom. Stąd też w toku przesłuchania zeznał, że oczekuje na jej powrót do pracy, gdyż osoba zatrudniona na zastępstwo nie jest w stanie podolać wszystkim tym obowiązkom, które realizowała skarżąca.

Dodać należy, że fakt korzystania przez wnioskodawczynię ze świadczeń z ubezpieczenia chorobowego i macierzyńskiego pozostaje bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Istotny jest fakt wykonywania pracy, kwalifikacje skarżącej, zakres jej obowiązków i sposób ich wykonania.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny zważył, że wynagrodzenie ustalone na kwotę 7000 zł jest adekwatne do rodzaju wykonywanej pracy i kwalifikacji wymaganych przy jej wykonywaniu, a także uwzględnia ilość i jakość świadczonej pracy a zatem nie jest rażąco wygórowane. Wydając zaskarżony wyrok Sąd Okręgowy dopuścił się zatem naruszenia art. 78 § 1 k.p., ustanawiającego podstawowe kryteria ustalania wynagrodzenia za pracę. Skoro wynagrodzenie M. A. zostało prawidłowo ustalone, to brak podstaw do przyjęcia, że w sprawie niniejszej znajduje zastosowanie art. 58 § 2 k.c. w zw. z art. 300 k.p., stanowiący o nieważności umowy lub jej części z powodu sprzeczności z zasadami współżycia społecznego.

Stosownie do treści art. 18 ust. 1 w zw. z art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U.2017.1778 j.t.) podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz zdrowotne ubezpieczonych wymienionych w art. 6 ust. 1-3, stanowi przychód, o którym mowa w art. 4 pkt 9 i 10, czyli przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy. Tym samym w sprawie niniejszej podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne winna odpowiadać wynagrodzeniu wnioskodawczyni, ustalonemu w umowie o pracę.

Z tych względów i na mocy art. 386 § 1 k.p.c. Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok.

Wnioskodawczyni jest stroną wygrywającą sprawę, zatem pozwany na mocy art. 98 § 1 k.p.c. winien zwrócić jej poniesione koszty procesu za I i II instancję, w tym koszty zastępstwa procesowego oraz opłatę od apelacji.

Zasądając powyższe koszty Sąd Apelacyjny miał na uwadze treść § 2 pkt 4 oraz § 10 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości

z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800). Wartością przedmiotu zaskarżenia w niniejszej sprawie jest różnica pomiędzy podstawą wymiaru składek przyjętą przez strony umowy o pracę a podstawą ustaloną przez Sąd Okręgowy, czyli kwota 5.474 zł pomnożona przez miesiące odpowiadające zatrudnieniu skarżącej przed skorzystaniem z zasiłku chorobowego. Kwota powyższa mieści się w przedziale określonym w § 2 pkt 4 cyt. rozporządzenia, zatem stawka minimalna w postępowaniu przed Sądem Okręgowym wynosi 1.800 zł, zaś przed Sądem Apelacyjnym odpowiednio 1350 zł, co wraz

z opłatą od apelacji stanowi kwotę kosztów wynoszącą 1.380 zł. Sąd Apelacyjny podzielił pogląd Sądu Najwyższego, że w sprawach, w których przedmiotem sporu nie jest wysokość zobowiązania składkowego, ale wysokość samej podstawy wymiaru - wartością przedmiotu zaskarżenia jest różnica między deklarowaną przez płatnika składek podstawą wymiaru składek a podstawą wymiaru określoną przez organ rentowy za sporny okres (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2018 r.

III UZ 12/17 LEX nr 2439112).

Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska Elżbieta Gawda Małgorzata Pasek